Lieta Nr.C32324613

S P R I E D U M S

LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Krāslavā, 2014.gada 8.aprīlī

Krāslavas rajona tiesa

tiesnese I.Galeja

izskatīja rakstveida procesā civillietu sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Ātrais kredīts" maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Ātrais kredīts" 2013.gada 27.augustā iesniedza Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā maza apmēra prasību pret /pers. A/ par naudas piedziņu. Prasības pieteikumā norādīts, ka 2010.gada 28.augustā atbildētāja /pers. A/ prasītājas SIA „Ātrais kredīts" mājas lapā www.atraiskredits.lv aizpildīja reģistrācijas formu, apliecināja, ka piekrīt kredītlīguma noteikumiem, apstiprināja reģistrāciju un no sava norēķinu konta veica reģistrācijas maksājumu Ls 0,01 apmērā prasītājas norēķinu kontā.

Atbildētāja izvēlējās kredīta nosacījumus, tos apstiprināja un saņēma no prasītājas kredītu nosacījumus apstiprinošu īsziņu. 2010.gada 30.augustā prasītāja pārskaitīja pieprasīto kredītu Ls 60 apmērā atbildētājas norādītajā norēķinu kontā, nosakot samaksas termiņu līdz 2010.gada 13.septembrim un procentus par kredīta lietošanu par 14 dienām sešu latu apmērā. Kredīta summu un kredīta samaksas termiņu atbildētāja izvēlējās prasītājas mājas lapā. Atbildētāja veica 24 kredīta samaksas termiņa pagarinājumus, pēdējais pagarinājums veikts 2011.gada 7.septembrī, samaksājot kredīta procentu summu Ls 6, kredīta samaksas termiņš pagarināts par 28 dienām, tas ir, līdz 2011.gada 7.oktobrim. Atbildētāja aizdevuma summu noteiktajā termiņā nav samaksājusi, kā arī nesamaksāja kredīta procentus. Atbildētāja samaksāja kredīta pamatsummu Ls 23,40 apmērā.

2010.gada 29.augusta kredīta līguma kopējo noteikumu 8.1.punkts paredz, ka kredītlīgums stājas spēkā no tā parakstīšanas brīža un ir noslēgts uz neierobežotu laiku.

Kredīta līguma kopējo noteikumu 2.1.punkts paredz, ka kredītlīguma darbības laikā kreditors apņemas kredīta ņēmējam piešķirt kredītus un kredīta ņēmējs apņemas saņemtos kredītus savlaicīgi atmaksāt kreditoram un samaksāt kredīta maksājumus, kredīta procentus un kredīta piešķiršanas komisiju.

Atbildētāja izvēlējās kredīta nosacījumus, tos apstiprināja, un prasītāja tiem piekrita. Līdz ar to atbildētājai ir pienākums maksāt nolīgto kredīta procentu summu par kredīta lietošanu.

Prasītāja vienojās ar atbildētāju, ka kredīta procentu summa par kredīta pamatsummas lietošanu kredītam ar atlikumu Ls 36,60 par termiņu no 2011.gada 7.septembra līdz 2011.gada 7.oktobrim, tas ir, par 28 dienām ir Ls 8, arī šīs summas atbildētāja nav samaksājusi.

Atbildētāja savas saistības noteiktajā termiņā neizpildīja, tāpēc prasītāja saskaņā ar kredīta līguma kopējo noteikumu 5.1.punktu uzsāka aprēķināt līgumsodu (kavējuma naudu) 2% apmērā no laikā nesamaksātās kredīta summas par katru nokavēto dienu.

2011.gada 28.martā atbildētāja prasītājas mājas lapā www.atraiskredits.lv aizpildīja reģistrācijas formu, apliecināja, ka piekrīt kredītlīguma noteikumiem, apstiprināja reģistrāciju un no sava norēķinu konta veica reģistrācijas maksājumu Ls 0,01 apmērā prasītājas norēķinu kontā.

Atbildētāja izvēlējās kredīta nosacījumus, tos apstiprināja un saņēma no prasītājas kredītu nosacījumus apstiprinošu īsziņu. 2011.gada 29.martā prasītāja pārskaitīja pieprasīto kredītu Ls 40 apmērā atbildētājas norādītajā norēķinu kontā, nosakot samaksas termiņu līdz 2011.gada 13.aprīlim un procentus par kredīta lietošanu par 14 dienām četru latu apmērā. Kredīta summu un kredīta samaksas termiņu atbildētāja izvēlējās prasītājas mājas lapā.

Atbildētāja izvēlējās kredīta nosacījumus, tos apstiprināja, un prasītāja tiem piekrita. Līdz ar to atbildētājai ir pienākums maksāt nolīgto kredīta procentu summu par kredīta lietošanu.

Atbildētāja veica desmit kredīta samaksas termiņa pagarinājumus, pēdējais pagarinājums veikts 2011.gada 7.septembrī, samaksājot kredīta procentu summu Ls 6, kredīta samaksas termiņš pagarināts par 28 dienām, tas ir, līdz 2011.gada 7.oktobrim. Atbildētāja aizdevuma summu noteiktajā termiņā nav samaksājusi, kā arī nesamaksāja kredīta procentus. Atbildētāja samaksāja kredīta pamatsummu Ls 2 apmērā.

Prasītāja vienojās ar atbildētāju, ka kredīta procentu summa par kredīta pamatsummas lietošanu kredītam ar atlikumu Ls 38 par termiņu no 2011.gada 7.septembra līdz 2011.gada 7.oktobrim, tas ir, par 28 dienām ir Ls 8, arī šīs summas atbildētāja nav samaksājusi.

2011.gada 5.augustā atbildētāja prasītājas mājas lapā www.atraiskredits.lv aizpildīja reģistrācijas formu, apliecināja, ka piekrīt kredītlīguma noteikumiem, apstiprināja reģistrāciju un no sava norēķinu konta veica reģistrācijas maksājumu Ls 0,01 apmērā prasītājas norēķinu kontā.

Atbildētāja izvēlējās kredīta nosacījumus, tos apstiprināja un saņēma no prasītājas kredītu nosacījumus apstiprinošu īsziņu. 2011.gada 8.augustā prasītāja pārskaitīja pieprasīto kredītu Ls 40 apmērā atbildētājas norādītajā norēķinu kontā, nosakot samaksas termiņu līdz 2011.gada 22.augustam un procentus par kredīta lietošanu par 14 dienām sešu latu apmērā. Kredīta summu un kredīta samaksas termiņu atbildētāja izvēlējās prasītājas mājas lapā.

Atbildētāja izvēlējās kredīta nosacījumus, tos apstiprināja, un prasītāja tiem piekrita. Līdz ar to atbildētājai ir pienākums maksāt nolīgto kredīta procentu summu par kredīta lietošanu.

Atbildētāja veica trīs kredīta samaksas termiņa pagarinājumus, pēdējais pagarinājums veikts 2011.gada 20.septembrī, samaksājot kredīta procentu summu Ls 4, kredīta samaksas termiņš pagarināts par 14 dienām, tas ir, līdz 2011.gada 4.oktobrim. Atbildētāja aizdevuma summu noteiktajā termiņā nav samaksājusi, kā arī nesamaksāja kredīta procentus.

Prasītāja vienojās ar atbildētāju, ka kredīta procentu summa par kredīta pamatsummas lietošanu kredītam ar atlikumu Ls 40 par termiņu no 2011.gada 20.septembra līdz 2011.gada 4.oktobrim, tas ir, par 14 dienām ir Ls 4, arī šīs summas atbildētāja nav samaksājusi.

2011.gada 29.marta vispārīgo noteikumu (kredītlīguma noteikumi, kredītlīgums) un 2011.gada 5.augusta vispārīgo noteikumu 9.1.punkts paredz, ka līgums stājas spēkā no tā brīža, kad kredīta ņēmējs apstiprinājis piekrišanu vispārīgiem noteikumiem, apstiprinājis reģistrāciju, apstiprinājis kredīta nosacījumus, saņēmis no kreditora kredīta nosacījumus apstiprinošu izziņu un ir noslēgts uz noteiktu laiku. Ja kredīta ņēmējs nepilda kredītlīgumā paredzētās saistības, kredītlīgums paliek spēkā līdz kredīta ņēmēja saistību pilnīgai izpildei.

Atbildētāja savas saistības noteiktajā termiņā neizpildīja, tāpēc prasītāja saskaņā ar 2011.gada 29.marta līguma un 2011.gada 5.augusta līguma vispārīgo noteikumu 6.1.punktu aprēķināja līgumsodu 2% apmērā no laikā nesamaksātās kredīta summas par katru nokavēto dienu.

Pamatojoties uz Civillikuma 1425., 1587., 1588., 1716., 1720., 1753., 1756., 1764., 1779., 1843., 1934., 1943., 1946.pantu lūdz piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai parādu Ls 463,65, tai skaitā kredīta pamatsummu Ls 114,60, procentus par kredīta lietošanu Ls 114,60, līgumsodu Ls 229,20 un zaudējumus Ls 5,25. Lūdz piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai tiesāšanās izdevumus, tai skaitā valsts nodevu Ls 69,55, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 3,30. Lūdz noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma pilnai izpildei saņemt no atbildētājas likumiskos sešus procentus gadā no nesamaksātās kredīta summas Ls 114,60, sākot ar sprieduma spēkā stāšanās brīdi.

Prasītāja prasības pieteikumā norādīja, ka lietas iztiesāšana tiesas sēdē nav nepieciešama.

Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmā daļa noteic, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

2014.gada 4.martā tiesnese noteica civillietas izskatīšanu rakstveida procesā Krāslavas rajona tiesā 2014.gada 8.aprīlī. Prasītājai un atbildētājai ir paziņots datums, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22}panta pirmo daļu pusēm ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, pusēm ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesei.

Prasītāja nav pieteikusi noraidījumu tiesnesei.

Atbildētāja/pers. A/ nav iesniegusi paskaidrojumu par prasības pieteikumu, nav lūgusi lietas izskatīšanu tiesas sēdē un nav pieteikusi noraidījumu. Atbildētājai prasības pieteikums, tiesību izskaidrojums un tiesas paziņojums saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta noteikumiem tika nosūtīti uz atbildētājas deklarēto dzīvesvietu – /adrese/. Līdz ar to tiesa atzīst, ka atbildētājai ir paziņots par lietas izskatīšanu rakstveida procesā.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudot rakstveida pierādījumus, atzīst, ka maza apmēra prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Saskaņā ar Civillikuma 1402.panta noteikumiem saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma10.panta pirmā daļa nosaka, ka distances līgums ir vienošanās starp patērētāju un pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju, pamatojoties uz pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja piedāvājumu ar adresēta vai neadresēta

iespieddarba, tipveida vēstules, kataloga, presē publicētas reklāmas, kurai pievienots pasūtījuma kupons, telefona, faksimila, Interneta, elektroniskā pasta, televīzijas, radio un citu informācijas nosūtīšanas vai pārraidīšanas līdzekļu starpniecību.

Ministru Kabineta 2004.gada 21.decembra noteikumu „Par distances līgumu par finanšu pakalpojumu sniegšanu"2. un 3.punkts nosaka, ka šie noteikumi piemērojami distances līgumiem par finanšu pakalpojumu sniegšanu, kas tiek slēgti starp finanšu pakalpojumu sniedzēju un patērētāju, kas ir fiziska persona. Finanšu pakalpojums šo noteikumu izpratnē ir jebkurš kredītiestādes, kreditēšanas, apdrošināšanas, privāto pensiju, ieguldījumu vai maksājumu pakalpojums, ko pakalpojuma sniedzējs savas profesionālās darbības ietvaros sniedz patērētājam.

N o 2010.gada 29.augusta kredīta līguma kopējiem noteikumiem, 2011.gada 29.marta vispārīgajiem noteikumiem (kredītlīguma noteikumi, kredītlīgums), 2011.gada 5.augusta vispārīgajiem noteikumiem redzams, ka prasītājas SIA „Ātrais kredīts" un atbildētājas /pers. A/ starpā attālināti notikuši tiesiski darījumi - noslēgti trīs distances līgumi - aizdevuma līgumi, saskaņā ar kuriem atbildētāja saņēma no prasītājas aizdevumus Ls 60; Ls 40; Ls 40 apmērā.

N o 2010.gada 28.augusta maksājuma uzdevuma Nr.109 redzams, ka atbildētāja ieskaitīja SIA „Ātrais kredīts" kontā Ls 0,01, maksājuma mērķī norādot, ka apstiprina reģistrāciju un kopējos līguma noteikumus, kuru AKST kods ir 4DB7 8E76 F628 BE8D 881B B88E 9AE3 ACA6 (lietas 34.lapa).

No 2010.gada 30.augusta maksājuma uzdevuma Nr.635 redzams, ka prasītāja ieskaitīja atbildētājas kontā aizdevumu Ls 60 apmērā (lietas 32.lapa).

N o 2011.gada 28.marta maksājuma uzdevuma Nr.148 redzams, ka atbildētāja ieskaitīja SIA „Ātrais kredīts" kontā Ls 0,01, maksājuma mērķī norādot, ka apstiprina kopējos līguma noteikumus, kuru AKST kods ir 3F68 2DA7 274D 1F04 7FB3 4547 D229 C432 (lietas 38.lapa).

No 2011.gada 29.marta maksājuma uzdevuma Nr.2102 redzams, ka SIA „Ātrais kredīts" ieskaitīja atbildētājas kontā aizdevumu Ls 40 apmērā (lietas 37.lapa).

No 2011.gada 5.augusta maksājuma uzdevuma Nr.183 redzams, ka /pers. A/ ieskaitīja SIA „Ātrais kredīts" kontā Ls 0,01, maksājuma mērķī norādot, ka apstiprina kopējos līguma noteikumus, kuru AKST kods ir CED4 E101 37A4 BB28 E41B 55F9 2C3E D529 (lietas 36.lapa).

No 2011.gada 8.augusta maksājuma uzdevuma Nr.3027 redzams, ka SIA „Ātrais kredīts" ieskaitīja atbildētājas kontā aizdevumu Ls 40 apmērā (lietas 35.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Lietā nav strīda par to, ka atbildētāja saņēma trīs aizdevumus: 2010.gada 30.augustā Ls 60, 2011.gada 29.martā Ls 40 un 2011.gada 8.augustā Ls 40.

Prasības pieteikumā prasītāja norāda, ka kopējā prasības summa ir Ls 463,65, tai skaitā pamatparāds 163,06 *euro* (Ls 114,60), nolīgtie procenti 163,06 *euro* (Ls 114,60), līgumsods 326,12 *euro* (Ls 229,20) un zaudējumi 7,47 *euro* (Ls 5,25).

Parāda aprēķinā 2010.gada 29.augusta līgumam norādīts, ka 2010.gada 30.augustā izsniegtā kredīta nolīgto procentu parāds ir Ls 195,12, kas aprēķināts par 683 dienām, dalot to skaitu ar periodu - 28 dienām, un reizinot ar Ls 8, bet, ievērojot Civillikuma 1763.panta noteikumus, nolīgtie procenti ir samazināti līdz Ls 36,60. Tāpat attiecībā par līgumsoda aprēķinu prasītāja norādījusi, ka līgumsods Ls 478,15 apmērā aprēķināts par 655 dienām, Ls 36,60 reizinot ar 2 % un kavēto dienu skaitu, līgumsodu samazinot līdz Ls 73,20.

Taču no 2010.gada 29.augusta aizdevuma līguma speciālajiem noteikumiem redzams, ka sākotnēji SIA „Ātrais kredīts" un atbildētāja vienojās par šādiem kredīta izsniegšanas nosacījumiem: kredīta summa - Ls 60, kredīta procentu summa - Ls 6, kredīta termiņš - 14 dienas, kredīta samaksas datums - 2010.gada 13.septembris, atmaksājamā summa - Ls 66. No līguma speciālajiem noteikumiem (lietas 19.lapa) redzams, ka atbildētāja vairākas reizes (prasības pieteikumā norādīts – 24 reizes) pagarinājusi kredīta samaksas termiņu, veicot maksājumus par kredīta pagarinājumu. Pēdējo reizi kredīta maksājums pagarināts līdz 2011.gada 7.oktobrim, tādējādi atbildētājai bija jāsamaksā aizdevums Ls 36,60 un procenti konkrētā summā - Ls 8.

Parāda aprēķinā 2011.gada 29.marta līgumam norādīts, ka 2011.gada 29.martā izsniegtā kredīta nolīgto procentu parāds ir Ls 195,12, kas aprēķināts par 683 dienām, dalot to skaitu ar periodu - 28 dienām, un reizinot ar Ls 8, bet, ievērojot Civillikuma 1763.panta noteikumus, nolīgtie procenti ir samazināti līdz Ls 38. Tāpat attiecībā par līgumsoda aprēķinu prasītāja norādījusi, ka līgumsods Ls 497,80 apmērā aprēķināts par 655 dienām, Ls 38 reizinot ar 2 % un kavēto dienu skaitu, līgumsodu samazinot līdz Ls 76.

Taču no 2011.gada 29.marta aizdevuma līguma speciālajiem noteikumiem redzams, ka SIA „Ātrais kredīts" un atbildētāja vienojās par šādiem kredīta izsniegšanas nosacījumiem: kredīta summa - Ls 40, kredīta procentu summa - Ls 4, kredīta termiņš - 14 dienas, kredīta samaksas datums - 2011.gada 13.aprīlis, atmaksājamā summa - Ls 44. No līguma speciālajiem noteikumiem (lietas 16.lapa) redzams, ka atbildētāja 10 reizes pagarinājusi kredīta samaksas termiņu, veicot maksājumus par kredīta pagarinājumu. Pēdējo reizi kredīta maksājums pagarināts līdz 2011.gada 7.oktobrim, tādējādi atbildētājai bija jāsamaksā aizdevums Ls 38 un procenti konkrētā summā - Ls 8.

Parāda aprēķinā 2011.gada 5.augusta līgumam norādīts, ka 2011.gada 8.augustā izsniegtā kredīta nolīgto procentu parāds ir Ls 192, kas aprēķināts par 672 dienām, dalot to skaitu ar periodu - 14 dienām, un reizinot ar Ls 4, bet, ievērojot Civillikuma 1763.panta noteikumus, nolīgtie procenti ir samazināti līdz Ls 40. Tāpat attiecībā par līgumsoda aprēķinu prasītāja norādījusi, ka līgumsods Ls 526,40 apmērā aprēķināts par 658 dienām, Ls 40 reizinot ar 2 % un kavēto dienu skaitu, līgumsodu samazinot līdz Ls 80.

Taču no 2011.gada 5.augusta aizdevuma līguma speciālajiem noteikumiem redzams, ka SIA „Ātrais kredīts" un atbildētāja vienojās par šādiem kredīta izsniegšanas nosacījumiem: kredīta summa - Ls 40, kredīta procentu summa - Ls 6, kredīta termiņš - 14 dienas, kredīta samaksas datums - 2011.gada 22.augusts, atmaksājamā summa - Ls 46. No līguma speciālajiem noteikumiem (lietas 13.lapa) redzams, ka atbildētāja trīs reizes pagarinājusi kredīta samaksas termiņu, veicot maksājumus par kredīta pagarinājumu. Pēdējo reizi kredīta maksājums pagarināts līdz 2011.gada 4.oktobrim, tādējādi atbildētājai bija jāsamaksā aizdevums Ls 40 un procenti konkrētā summā - Ls 4.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Civillikuma 1757.pants paredz, ka nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs. Ja tas nav darīts, tad atzīstams, ka klusējot pieņemti likumiskie procenti.

Tiesa uzskata, ka par līgumisko procentu apmēru puses bija vienojušās katrā līgumā tikai uz laiku līdz nolīgtā aizdevuma samaksas termiņa beigām, un vienošanās nav attiecināma uz laiku pēc šī termiņa beigām. Puses aizdevuma līguma speciālajos noteikumos vienojās par konkrētām procentu summām: 2010.gada 29.augusta līguma pēdējais pagarinājums 2011.gada 7.septembrī - procenti Ls 8, 2011.gada 29.marta līguma pēdējais pagarinājums 2011.gada 7.septembrī - procenti Ls 8 un 2011.gada 5.augusta līguma pēdējais pagarinājums 2011.gada 20.septembrī - procenti Ls 4. No pušu starpā noslēgto līgumu 5.8.punkta un 4.9.punkta (2010.gada 29.augusta līgums) secināms, ka atbildētāja veikusi procentu maksājumus, tādējādi pagarinot kredīta samaksas termiņu par 7; 14; 21 vai 28 dienām. Faktiski atbildētāja procentu maksājumos pēc 2010.gada 29.augusta līguma laika periodā līdz 2011.gada 17.septembrim samaksājusi lielāku summu nekā saņemtais kredīts. Arī pēc 2011.gada 29.marta līguma atbildētāja procentu maksājumos samaksājusi lielāku summu nekā saņemtais kredīts. Tādējādi nav nekāda pamata piedzīt procentus 163,06 *euro* (Ls 114,60), kā to lūdz prasītāja.

Tā kā atbildētāja nav iesniegusi pierādījumus, ka ir veikusi pamatparāda summas samaksu, tiesa atzīst, ka pilnībā apmierināma prasība daļā par pamatparāda 163,06 *euro* (36,60+38+40=Ls 114,60) piedziņu, kā arī no atbildētājas jāpiedzen procenti 28,46 *euro* (8+8+4=Ls 20).

Parāda aprēķinā norādīts, ka līgumsods kopā ir Ls 1502,35, taču, ņemot vērā, ka līgumsods ir nesamērīgi liels, prasītāja samazināja līgumsodu līdz Ls 229,20.

Atbilstoši Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 1.panta 3.punktam atbildētāja ir atzīstama par patērētāju.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta vienpadsmito daļu tiesa, izšķirot strīdu vai veicot citas no ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja un patērētāja noslēgtā līguma izrietošās procesuālās darbības, izvērtē līguma noteikumus un strīda atrisināšanai attiecībā uz patērētāju nepiemēro līgumā ietvertos netaisnīgos noteikumus. No Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta vienpadsmitās daļas izriet, ka pat neesot prasībai par kāda līguma noteikuma atzīšanu par spēkā neesošu, tiesai uzdots šādu noteikumu nepiemērot, ja tas ir netaisnīgs no patērētāja tiesību viedokļa.

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 5.panta otrās daļas 5.punkts noteic, ka līguma noteikumi ir pretrunā ar līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu, ja tie patērētāju nostāda neizdevīgākā stāvoklī un ir pretrunā ar labticīguma prasībām. Savukārt atbilstoši Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 1.punktam līguma noteikums, kas ir pretrunā likuma 5.pantam, atzīstams par netaisnīgu (*skat. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2012.gada 17.decembra spriedums, lieta SKC-262/2012; Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 12.marta spriedums, lieta SKC-108/2013).*

Turklāt saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 4.punktu līguma noteikums, kuru līgumslēdzējas puses savstarpēji nav apspriedušas, ir netaisnīgs, ja tas pretēji labticīguma prasībām rada būtisku neatbilstību līgumā noteiktajās līgumslēdzēju pušu tiesībās un pienākumos par sliktu patērētājam. Par netaisnīgiem līguma noteikumiem uzskatāmi noteikumi, kas uzliek patērētājam, kurš neizpilda vai nepienācīgi izpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu vai citu kompensāciju par līgumsaistību neizpildi vai nepienācīgu izpildi salīdzinājumā ar līgumsaistību neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas radīto zaudējumu vai ņemot vērā citus apstākļus.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas līgumsodu, kas aprēķināts atbilstoši kredīta līgumu vispārīgajiem noteikumiem, kuros noteikts, ka puses vienojas, ja kredīta ņēmējs neveic kredīta atmaksu kredīta atmaksas dienā, tas maksā kreditoram līgumsodu divu procentu apmērā no termiņā nesamaksātās kredīta summas par katru nokavēto dienu.

Tiesa secina, ka atbildētājas tiesības uz līgumu punktu par līgumsoda apspriešanu bija ierobežotas, jo līgumi tika noslēgti kā distances līgumi (Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 10.pants). Atbildētājai nebija iespējams ietekmēt šo līgumu nosacījumu saturu attiecībā uz līgumsodu.

Tādējādi tiesa atzīst, ka līgumu noteikums par līgumsodu divu procentu apmērā par katru nokavēto dienu rada būtisku neatbilstību līgumos noteiktajās līgumslēdzēju pušu tiesībās un pienākumos par sliktu atbildētājai, ļaujot prasītājai konkrētajā lietā pieprasīt no atbildētājas lielāku summu, nekā prasītāja aizdevusi.

Tādēļ 2011.gada 29.marta un 2011.gada 5.augusta kredīta līgumu vispārīgo noteikumu 6.1.punktā ietvertais noteikums par līgumsoda piemērošanu divu procentu apmērā no termiņā nesamaksātās kredīta summas par katru nokavēto dienu atzīstams par netaisnīgu un konkrētās lietas izspriešanā nav piemērojams.

Savukārt 2010.gada 29.augusta kredīta līguma kopējo noteikumu 5.1.punktā ietverts nosacījums par nokavējuma procentiem, proti, ja kredīta ņēmējs nepilda savus pienākumus un neveic kredīta samaksu kredīta atmaksas dienā, tas maksā kreditoram nokavējuma procentus - divu procentu apmērā, no laikā nesamaksātas kredīta summas par katru nokavēto dienu.

Saskaņā ar SIA „Ātrais kredīts" aprēķinu nokavējuma procenti (prasītājas parāda aprēķinā – līgumsods) par 655 dienām ir Ls 478,15, kas aprēķināti Ls 36,60 reizinot ar 2 % un kavēto dienu skaitu, līgumsodu samazinot līdz Ls 73,20. Tiesa atzīst, ka prasītāja kļūdaini 2010.gada 29.augusta līgumā norādītos nokavējuma procentus uzskata par līgumsodu, jo Civillikumā ir paredzēts gan līgumsods (Civillikuma 1716.pants), gan arī nokavējuma procenti (Civillikuma 1759.panta pirmā daļa). Ja puses līgumā vienojušās par nokavējuma procentiem, tad nav nekāda pamata uzskatīt, ka tas ir līgumsods. Savukārt 2010.gada 29.augusta līguma 5.3.punktā paredzēto līgumsodu konkrētā apmērā prasītāja nav lūgusi piedzīt.

Juridiskajā literatūrā norādīts: „Procentu kā atlīdzības par sveša kapitāla lietošanas atvēlējumu vai atdošanas kavējumu galvenā funkcija ir nodrošināt tirgus ekonomikai raksturīgo ekvivalenci, kas ietver pieņēmumu, ka kapitāls parasti nes augļus. Procentiem nedrīkst piedēvēt soda raksturu un jaukt to ar procentos izteiktu līgumsodu. Nokavējuma gadījumā procentu maksāšanas pienākums iedarbojas kā pamudinājums parāda ātrākai nokārtošanai. (..) Civiltiesiskos strīdos pārmērīgi augsti procenti var kalpot par pamatu līguma noteikumu atzīšanai par neatbilstošiem labiem tikumiem." *(skat. K.Torgāns. Saistību tiesības. I daļa. Mācību grāmata. TNA, Rīga, 2006, 145.lpp.).*

Nokavējuma procentu maksāšana ir saistīta ar tiesību pārkāpumu - parādnieka nokavējumu, taču to būtība ir tāda pati kā procentiem vispār. „Tas nepārvērš nokavējuma procentus par sodu, arī nokavējuma procentu uzdevums ir nodrošināt ienākumus, ko dod kapitāls, atrodoties normālā apritē." *(skat. K.Torgāns. Saistību tiesības. I daļa. Mācību grāmata. TNA, Rīga, 2006, 146.lpp)*.

Tiesa uzskata, ka nokavējuma procentu apmērs (2 %) ir pārāk liels, nesamērīgs un netaisnīgs. Kaut arī likums nenosaka procentu ierobežojumus, kredīta līguma 5.1.punktā noteikto procentu apmēru 2 % dienā tiesa vērtē kā pārmērīgi augstu un neatbilstošu Civillikuma 1.pantā ietvertajam labas ticības principam un minētajam Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 5.panta otrās daļas 5.punktam.

Savukārt atbilstoši šā speciālā likuma 6.panta trešās daļas 1.punktam šāds līguma noteikums, kas ir pretrunā likuma 5.pantam, atzīstams par netaisnīgu.

Tiesa secina, ka prasītāja ilgā laikā posmā, no 2011.gada oktobra līdz 2012.gada 2.augustam tiesā nevērsās, un tikai vēl pēc gada pēc brīdinājuma kārtībā iesniegtā pieteikuma atstāšanas bez izskatīšanas - 2013.gada 27.augustā, iesniedza tiesā prasību, iegūstot iespēju iedzīvoties uz parādnieces rēķina, kas arī nav uzskatāma par godprātīgu rīcību, kas atbilstu Civillikuma 1.pantam.

Līdz ar to prasība daļā par līgumsoda, kas aprēķināts pēc 2011.gada 29.marta un 2011.gada 5.augusta kredīta līguma vispārīgo noteikumu 6.1.punkta un nokavējuma procentu (2010.gada 29.augusta līguma 5.1.punkts) 326,12 *euro* (Ls 229,20) piedziņu, nav pamatota un ir noraidāma.

Tiesa atzīst, ka var piemērot Civillikuma 1759.panta 1.punktā noteiktos nokavējuma procentus, kas maksājami bez noteiktas norunas uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu.

Līdz ar to par laika periodu no 2011.gada 8.oktobra līdz 2014.gada 7.aprīlim no atbildētājas par labu prasītājai jāpiedzen likumiskie kavējuma procenti - seši procenti gadā no aizdevumu pamatsummas, 24,46 *euro* apmērā.

Tiesa atzīst, ka noraidāma arī prasība daļā par zaudējumu 7,47 *euro* (Ls 5,25) piedziņu.

Prasītāja norādījusi, ka minētie zaudējumi tai radušies sakarā ar brīdinājuma izsniegšanu atbildētājai. No prasības pieteikuma satura un 2013.gada 12.jūlija iekšzemes pārskaitījuma maksājuma dokumenta Nr.78 ir redzams, ka summa Ls 5,25 maksāta kā ar lietas izskatīšanu saistīti izdevumi /pers. A/ lietā, iesniedzot pieteikumu par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā saskaņā ar Civilprocesa likuma 50.^{1}nodaļas noteikumiem. Tādējādi prasība celta par ārpuslīgumisko (delikta) atbildību un tiesību doktrīnā atzīts, ka „zaudējumu atlīdzināšanas pamati ir šādi: 1) tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība, kas attiecīgos gadījumos ietver arī novērtējumu no ievainojamības viedokļa: 2) zaudējumu esamība: 3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļautu darbību" (*skat. K.Torgāns. Saistību tiesības. I daļa. Mācību grāmata. TNA, Rīga, 2006, 209.lpp.*).

Civillikuma 1770.pants noteic, ka ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums. Saskaņā ar Civillikuma 1775.pantu katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina. Tiesa atzīst, ka šajā gadījumā ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 5,25, kas radušies, prasītājai iesniedzot pieteikumu par saistību izpildi brīdinājuma kārtībā, nav atzīstami par zaudējumu Civillikuma 1770.panta izpratnē, kā to nepareizi savā prasības pieteikumā norādīja prasītāja. Līdz ar to prasība par zaudējumu 7,47 *euro* (Ls 5,25) piedziņu ir noraidāma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. panta noteikumiem tiesa, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, ievērojot Civillikuma 1763.pantā 1.punktā noteiktos ierobežojumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1763.panta 1.punktu procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu no atbildētājas par labu prasītājai ir jāpiedzen samaksātie tiesas izdevumi – valsts nodeva 71,14 *euro* (proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 *euro*, kopā 75,84 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.pantu no atbildētājas valsts labā ir jāpiedzen ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,41 *euro* (par atkārtotu tiesas paziņojumu nosūtīšanu pusēm).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, par personu un mantas izlikšanu no telpām un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties.

Tiesa atzīst, ka atbildētājai nosakāms desmit dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Ievērojot *Euro* ieviešanas kārtības likuma 4.panta otro daļu, kas noteic, ka, sākot ar *euro* ieviešanas dienu, latos izteiktu iesākto, bet nepabeigto (neizpildīto) tiesisko instrumentu kopsummu konvertē *euro*, ievērojot Padomes noteikto maiņas kursu un šā likuma 6.pantā noteiktos noapaļošanas principus spriedumā visas piedzenamās summas tiek izteiktas *euro.*

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 97., 193., 195., 250.[25] pantu tiesa

nosprieda

Prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Ātrais kredīts", reģistrācijas Nr.40103183139, parādu 163,06 *euro* (viens simts sešdesmit trīs *euro*, 06 centi), nolīgtos procentus 28,46 *euro* (divdesmit astoņi *euro*, 46 centi), likumiskos kavējuma procentus 24,46 *euro* (divdesmit četri *euro*, 46 centi) par laiku no 2011.gada 8.oktobra līdz 2014.gada 7.aprīlim un tiesas izdevumus 75,84 *euro* (septiņdesmit pieci *euro*, 84 centi), kopā 291,82 *euro* (divi simti deviņdesmit viens *euro*, 82 centi), ieskaitot kontā Nr.LV41HABA0551021740568, AS „Swedbank".

Noteikt sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Ātrais kredīts" tiesības saņemt no /pers. A/ sešus procentus gadā no pamatsummas parāda 163,06 *euro* no 2014.gada 8.aprīļa līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai), ievērojot Civillikuma 1763.panta 1.punkta noteikumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu (163,06 *euro*).

Noraidīt prasību daļā par nolīgto procentu 134,60 *euro* (Ls 94,60), līgumsoda 326,12 *euro* (Ls 229,20) un zaudējumu 7,47 *euro* (Ls 5,25) piedziņu no /pers. A/.

Piedzīt no /pers. A/ valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,41 *euro* (četri *euro*, 41 cents), ieskaitot kontā: Tiesu administrācija, Valsts kase, NMR 90001672316, BIC kods TRELLV22, konts LV51TREL2190458019000, norādot iemaksas mērķi: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr.C32324613.

Noteikt/pers. A/termiņu desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas sprieduma labprātīgai izpildei.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas - 2014.gada 8.aprīļa Latgales apgabaltiesai, apelācijas sūdzību iesniedzot Krāslavas rajona tiesā.

Tiesnese I.Galeja